

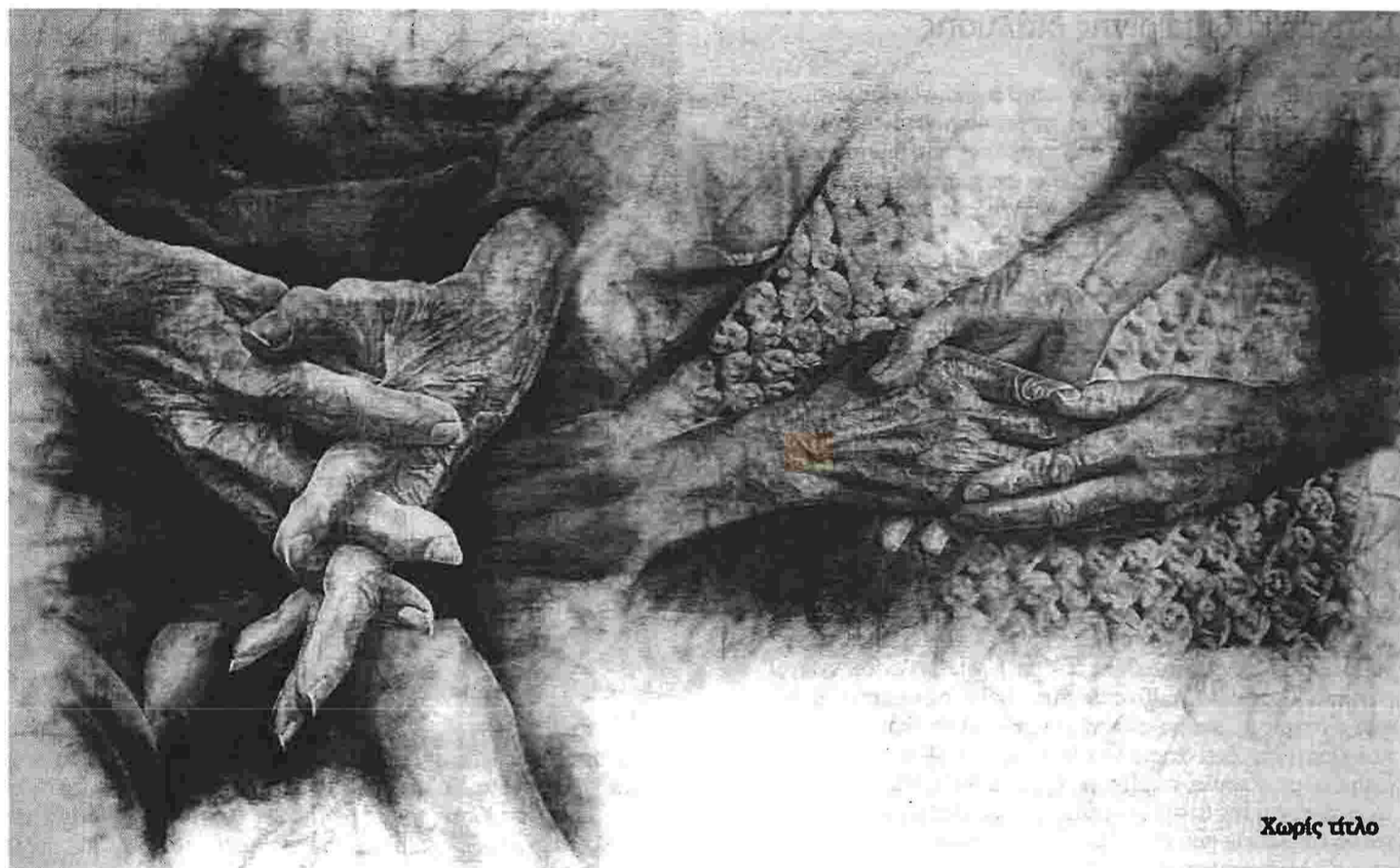
Αφηγήσεις της κρίσης

ΛΙΛΗ ΛΑΜΠΡΕΛΛΗ, Δέκα και ένα παραμύθια σοφίας για καιρούς κρίσης και άλλων δεινών, Σειρά: Κι αν σου μιλώ με Παραμύθια..., Πατάκης, 2012

«Κι αν αυτό το όνειρο είναι ο μοναδικός σου δρόμος για τη ζωή από δω και πέρα;»

Η συγκεκριμένη Σειρά βιβλίων μικρού σχήματος, της οποίας ο τίτλος έχει επιλεγεί από το ποίημα «Τελευταίος σταθμός» του Γιώργου Σεφέρη, πρόκειται να περιλάβει, σύμφωνα με τον αρχικό σχεδιασμό, εκτός από τα ήδη εκδοθέντα, *Ο Πολυροβιθάς και Η Σιρίγκλα*, πέντε ακόμη «'άγρια', μη λογοκριμένα, μαγικά παραμύθια» (τα: *Ο Σιμιγδαλένιος, Ο Δακρυγιάννης, Το Κορίτσι με τα κομμένα χέρια, Η Κακορίζικη και Η Κόρη της θάλασσας*), όλα από την προφορική παράδοση, με θέμα την ενδοοικογενειακή σύγκρουση, την αιμομιξία, τον κανιβαλισμό και, τελικά, τον απεγκλωβισμό, τα οποία, ως μαγικά, συνιστούν παραβολές (χωρίς, ωστόσο, ίχνος διδαχής) «που κρύβουν απρόσιτα μυστικά πανάρχαιων εθίμων και τελετουργιών και μιλούν, με συμβολικό πάντα τρόπο, για την ικανότητα του ανθρώπου να γνωρίζει βαθιά μέσα του την ουσία των πραγμάτων». Τόσο τα προαναφερθέντα όσο και το ανά χειρας βιβλίο, το οποίο αποτελεί, όπως θα δούμε, μία παρένθεση στην εν λόγω Σειρά, ουσιαστικά αποτελούν συνέχεια και «έμπρακτη εφαρμογή» του «θεωρητικού» βιβλίου της ίδιας συγγραφέως - παραμυθού (και μεταφράστριάς στην Ευρωπαϊκή Ένωση!) με τον τίτλο *Λόγος εύθραυστος και αθάνατος: Προσέγγιση στην τέχνη της αφήγησης και στην αθέατη πλευρά των μαγικών παραμυθιών*, όπου, επιπλέον (και ως πρώτο εκεί δείγμα), η Λαμπρέλλη επιχειρούσε την συμβολική προσέγγιση του μαγικού παραμυθιού «Ο Καμμός» μέσα από τις πέντε αισθήσεις της.

Στο ανά χειρας βιβλίο, ωστόσο, δεν πρόκειται, κατ' αρχάς, για «μαγικά» παραμύθια αλλά για «παραμύθια σοφίας», τα οποία π

Χωρίς τίτλο

μαθήτριά της ανθρωπολόγου Nicole Belmont και, κυρίως, μεταξύ άλλων Ευρωπαίων, Αφρικανών και Αράβων παραμυθάδων, μαθήτριά του σπουδαίου Γάλλου αφηγητή, ερευνητή και Δάσκαλου Henri Gougaud, προτείνει, σε δικές της παραλλαγές, ως «οδηγίες για την υπέρβαση κρίσεων, για το πέρασμα από το παιδί στον ενήλικα, για την προσέγγιση του ουσιώδους, για την ίδια τη χαρά της ζωής». Τα έντεκα αυτά παραμύθια, προερχόμενα, όπως γράφει στην «Εισαγωγή» της η συγγραφέας, «από την προφορική παράδοση μακρινών τόπων και λαών που η εγγραμματοσύνη άγγιξε λιγότερο από μας (Αφρική, Ασία, ινδιάνοι της Βόρειας Αμερικής)», δεν έχουν να κάνουν «με τη μετάδοση πληροφοριών αλλά με το μέγλωμα της ψυχής», καθώς

«αποτελούν ένα είδος φιλοσοφικής σκέψης προφορικών ανθρώπων - αναλφάβητων και, με τα σημερινά δεδομένα, αδαών. Αυτή η πρωτογενής φιλοσοφία», ωστόσο, προορίζεται (ορθά) «για να ενισχύσει και να μερέψει» όσους (λιγότερο ή περισσότερο μορφωμένους) θα ζήσουν/ ζήσουμε ανατροπές.

Σε αυτές τις ανατροπές θα χρειαστεί να χρησιμοποιήσουμε την κρίση μας, προκειμένου να καταλάβουμε, πρώτα-πρώτα, αν μας έχουν κάνει την «σωστή ερώτηση». Θα χρειαστεί να γνωρίζουμε ότι «η ατυχία και η ευλογία» είναι αμφότερες «περαστικές», όπως και ότι πρέπει να «προσπαθούμε ο καθένας μονάχος του», αλλά και όλοι μαζί, χωρίς «δεκανίκια» ή «μπαστούνια». Θα χρειαστεί ακόμα να κατανοήσουμε ότι εμείς οι ίδιοι ταίζουμε «πότε το φως και

πότε το σκοτάδι» μέσα μας και γι' αυτό, επιπλέον, είναι ζωτικές σημασίες να θεωρούμε ως πολύτιμη την κάθε στιγμή. Οι ανατροπές οι «πλασμένες από μικρούς θανάτους και συνεχείς αναγεννήσεις», καταλήγει στην «Εισαγωγή» της η Λίλη Λαμπρέλλη, «προκαλούν εσωτερικές μετακινήσεις προς ένα ανώτερο επίπεδο επίγνωσης. Και τα μεγάλα βήματα προς τη γνώση - επίγνωση δεν γίνονται από τη μια στιγμή στην άλλη, πατώντας ένα κουμπί απαιτούν εμπιστοσύνη στη ζωή και αντοχή. Για αυτή την εμπιστοσύνη κι αυτή την αντοχή μιλάνε, με ελαφράδα κι ελευθερία και χωρίς ίχνος διδαχής, τα παραμύθια τούτης της μικρής συλλογής».

ΣΤΑΥΡΟΥΛΑ ΤΣΟΥΠΡΟΥ